

Diplomatic Academy of Vietnam

Foundation for East Sea Studies

Vietnam Lawyers' Association

CHƯƠNG TRÌNH
HỘI THẢO KHOA HỌC QUỐC TẾ VỀ BIỂN ĐÔNG LẦN THỨ 8
BIỂN ĐÔNG: HỢP TÁC VÌ AN NINH VÀ PHÁT TRIỂN KHU VỰC”

Ngày 13-16 tháng 11 năm 2016

Địa điểm: Khách sạn **InterContinental Nha Trang**,
Số 32-34 Trần Phú, TP. Nha Trang, Tỉnh Khánh Hòa

Chủ Nhật – ngày 13/11/2016

Cả ngày **Đón tiếp các đại biểu quốc tế**

6:30-9:00 PM

Tiệc chào mừng (dành cho đại biểu nước ngoài)
Chủ trì: Ông **Nguyễn Văn Quyền**, Chủ tịch Hội Luật gia Việt Nam
Địa điểm: Khách sạn **InterContinental Nha Trang**

NGÀY 1

Thứ 2 – ngày 14/11/2016

8:00-8:30 AM Đăng ký đại biểu

8:30-9:30 AM **PHIÊN KHAI MẠC**

Chủ trì: Ông Nguyễn Văn Quyền, Chủ tịch Hội Luật gia Việt Nam

- *Phát biểu Khai mạc: PGS. TS Nguyễn Vũ Tùng, Giám đốc Học viện Ngoại giao Việt Nam*
- *Phát biểu chào mừng: Ông Lê Thanh Quang, Bí thư Tỉnh ủy Khánh Hòa*
- *Phát biểu dẫn đề: Ông Lê Lương Minh, Tổng Thư kí ASEAN “ASEAN và Biển Đông”*

9.30-9.40AM Chụp ảnh lưu niệm

9.40-10.00AM Nghỉ giải lao

10.00-11.45
AM

PHIÊN 1: Nguồn gốc của tranh chấp Biển Đông: Khía cạnh lịch sử

Chủ tọa: **TBD**

Các tranh chấp ở Biển Đông đã tồn tại khá lâu. Phiên 1 xem xét các hoạt động của các bên tranh chấp và các bên có liên quan trong suốt quá trình lịch sử để truy nguyên nguồn gốc và diễn tiến của các tranh chấp lãnh thổ và tranh chấp ranh giới biển ở Biển Đông. Yêu sách của các nước ở Biển Đông là gì và có từ khi nào? Đây là nhân tố thúc đẩy lợi ích của các bên tranh chấp trong vùng lãnh thổ ngoài khơi? Các cường quốc bên ngoài can dự vào Biển Đông như thế nào? Quá trình xây dựng và phát triển của các quốc gia ven biển đã ảnh hưởng đến chính sách Biển Đông của họ ra sao? Các tham vọng biển được phản ánh như thế nào trong sách sử và các toan tính chính trị đằng sau chính sách của các quốc gia liên quan.

Diễn giả:

- **TS. Ulises Granados**, Điều phối Chương trình Nghiên cứu Châu Á – Thái Bình Dương, Viện Công nghệ tự trị Mexico

“Tiến triển của tranh chấp Biển Đông”

- **TS. Gerard Sages**, Viện Nghiên cứu Đông Nam Á, Đại học Quốc gia Singapore

“Nhận thức về biển trong lịch sử”

- **TS. Francois-Xavier Bonnet**, Viện Nghiên cứu Đông Nam Á đương đại, Pháp

“Lòng yêu nước, Chủ nghĩa dân tộc và Địa chính trị trong Lịch sử”

- **Ông Bill Hayton**, Viện Chatham House (Viện Nghiên cứu Hoàng gia về các vấn đề quốc tế), Anh

“Các chủ thể quốc gia và phi quốc gia ở Biển Đông trong lịch sử”

12.00-1.10 PM **Ăn trưa**

1.10-2.50 PM **PHIÊN 2: Căng thẳng Biển Đông sẽ đi đến đâu?**

Chủ tọa: TBD

Năm 2016 chứng kiến một số thay đổi quan trọng đối với nguyên trạng tại khu vực Biển Đông cả về khía cạnh chiến lược và pháp lý. Phiên 2 tập trung đánh giá về tuyên bố và hành động của các bên tranh chấp và các bên liên quan khác. Từ đó, các diễn giả xác định sự tiếp nối cũng như những thay đổi trong chính sách của quốc gia và bản chất của quan hệ quốc tế đã định hình trạng thái hiện tại cũng như sẽ tác động diễn biến trong tương lai. Trên cơ sở đánh giá về những diễn biến gần đây ở Biển Đông, các diễn giả sẽ dự đoán xu thế vận động của tình hình Biển Đông trong năm 2017 và xa hơn nữa.

- **Đại tá Cúc Hải Long (Ju Hai Long)**, Giám đốc Trung tâm Nghiên cứu Biển Đông, Trường Nghiên cứu quốc tế, Đại học Tế Nam, Trung Quốc
- **Dr. Gregory Poling**, Giám đốc Chương trình Sáng kiến Minh bạch Hàng hải châu Á và chuyên gia Chương trình Đông Nam Á, Trung tâm Nghiên cứu Chiến lược và Quốc tế (CSIS)
- **Ông Evan Laksmana**, Nghiên cứu viên, Phòng Nghiên cứu Chính trị và Quan hệ quốc tế, Trung tâm Nghiên cứu Quốc tế và Chiến lược (CSIS), Indonesia
- **Ông Richard Javad Heydarian**, Trợ lý Giáo sư, Đại học De La Salle University, Philippines
- **TS. Trương Minh Huy Vũ**, Giám đốc Trung tâm Nghiên cứu Quốc tế (SCIS), Đại học Khoa học Xã Hội và Nhân Văn, TP. Hồ Chí Minh.

2.50-3.10 PM **Nghỉ giải lao**

3.10-3.50 PM

Phát biểu dẫn đề

- **Thẩm phán Vladimir Vladimirovich Golitsyn**, Chủ tịch Tòa án Quốc tế về Luật biển (ITLOS)
“Xét xử và Phân xử các tranh chấp biển và vai trò của Luật pháp quốc tế”

3.50-5.30 PM

PHIÊN 3: Luật pháp quốc tế và Biển Đông

Chủ tọa: TBC

Phiên 3 đánh giá tác dụng của luật pháp quốc tế trong việc quản lý và giải quyết các tranh chấp ở Biển Đông trong bối cảnh hậu phán quyết của vụ kiện giữa Philippines-Trung Quốc tại Tòa Trọng tài được thành lập theo Phụ lục VII của UNCLOS. Phán quyết đã làm hầu hết các nhà quan sát quốc tế ngạc nhiên và đã thay đổi hiện trạng pháp lý ở Biển Đông. Phán quyết sẽ tác động đến tình hình Biển Đông sắp tới ra sao? Các đánh giá của Tòa về bằng chứng, lập luận và kết luận vụ kiện Philippines-Trung Quốc ảnh hưởng đến yêu sách của các bên trực tiếp liên quan cũng như bên yêu sách khác như nào? Phán quyết của Tòa có giúp làm sáng tỏ tình hình, định rõ quyền và nghĩa vụ của các bên liên quan và tạo ra một cơ hội cho hợp tác hay không, và nếu có, thì bằng những cách nào? Ngoài ra, liệu phán quyết có tiếp tục tạo ra các vùng tối về pháp lý mà có thể làm tranh chấp căng thẳng hơn?

Diễn giả:

- **PGS.TS. Nguyễn Thị Lan Anh**, Phó Viện trưởng Viện Biển Đông, Học viện Ngoại giao
“Phán quyết của Tòa Trọng tài và Tác động Pháp lý đối với Yêu sách của các bên tại Biển Đông”
- **GS. Yann Huei Song**, Viện Nghiên cứu Âu – Mỹ, Học viện Khoa học, Đài Loan
“Phán quyết của Tòa trọng tài and Hệ lụy đối với Hoạt động của các bên tại Biển Đông”
- **GS. Stein Tønnesson**, Viện nghiên cứu Hòa bình Quốc tế, Oslo (PRIO), Na-uy
“Phán quyết của Tòa Trọng tài và Hệ lụy Pháp lý đối với quản lý và giải quyết tranh chấp tại Biển Đông”
- **Prof. Robert Beckman**, Giám đốc Chương trình Nghiên cứu Luật và Chính sách biển, Trung tâm Luật pháp quốc tế, Đại học Quốc gia Singapore (NUS)
“Làm rõ các Khu vực, xác định Quyền, Nghĩa vụ và Cơ hội cho hợp tác biển”

PHIÊN 4: Kinh tế chính trị của Biển Đông: Vấn đề và Triển vọng

Chủ tọa: TBC

Phiên 4 tập trung thảo luận về các vấn đề kinh tế và môi trường trọng yếu ở Biển Đông. Một loạt các yếu tố tác động đến nền kinh tế chính trị của Biển Đông, bao gồm sự giảm giá của năng lượng, sự cạn kiệt nguồn cá, và suy thoái môi trường nghiêm trọng do các hoạt động của con người. Những vấn đề này cần được xem xét trong mối liên hệ với kế hoạch phát triển của các nước trong khu vực và chương trình nghị sự về chính sách đối ngoại của các quốc gia, đặc biệt sáng kiến Con đường Tơ lụa trên biển của Trung Quốc. Phiên này cũng đánh giá tác động của nhu cầu về cải thiện cơ sở hạ tầng, tiếp cận các nguồn tài nguyên biển, và nghĩa vụ pháp lý về hợp tác bảo vệ môi trường đối với quá trình giải quyết và quản lý các tranh chấp hiện có.

Diễn giả:

- **TS. Đằng Kiên Quân (Teng Jianqun)**, Giám đốc Trung tâm Nghiên cứu châu Mỹ và Nghiên cứu viên cao cấp, Viện Nghiên cứu Quốc tế Trung Quốc (CIIS)

“Các Sáng kiến Hợp tác Kinh tế: Tác động đối với Tranh chấp Biển Đông”

- **TS. Frank Umbach**, Giám đốc Nghiên cứu, Trung tâm An ninh Tài nguyên và Năng lượng Châu Âu (EUCERS), Đại học King, London, Anh

“Dầu mỏ và Khí đốt: Giá năng lượng, Địa chính trị và Tác động đối với quá trình tranh giành tài nguyên và các tuyến hàng hải (SLOCs)”

- **TS. Sébastien Colin**, Nghiên cứu viên, Phó Tổng Biên tập, Trung tâm Nghiên cứu Trung Quốc đương đại của Pháp, Hồng Kông, Trung Quốc

“An ninh Lương thực và Nghề cá: Công nghiệp, Động lực, Phương tiện và Cơ sở cho Hợp tác”

- **PGS.TS. Nguyễn Chu Hồi**, Nguyên Phó Tổng Cục trưởng Tổng cục Biển và Hải đảo Việt Nam, Giáo sư Khoa học và Quản trị Hải dương

“Vấn đề Môi trường: Nghĩa vụ pháp lý và Động cơ Hợp tác”

10:15-12:00
AM

PHIÊN 5: An ninh, Chính trị và Ngoại giao

Chủ tọa: TBC

Do Biển Đông đã trở thành địa bàn trọng điểm cho các cường quốc cạnh tranh quyền lực, việc nghiên cứu chính sách chiến lược của các cường quốc có liên quan và quan hệ giữa họ là đặc biệt quan trọng. Phiên 5 tìm hiểu các nhân tố định hình chiến lược biển của các cường quốc và nhận thức của họ đối với chiến lược của nhau. Mục tiêu của các cường quốc này là gì, để bảo đảm an ninh hay gia tăng sức mạnh? Liệu các nước có nhận thức sai lệch về ý đồ của nhau hay rơi vào tình thế lưỡng nan về mặt an ninh? Trước khả năng căng thẳng sẽ tiếp tục gia tăng ở Biển Đông, cần phải nghiên cứu sâu hơn về cách thức ASEAN đã xử lý các vấn đề biển và tác động trở lại của nền chính trị Biển Đông đến vai trò của ASEAN trong chính trị quốc tế ở khu vực châu Á và Thái Bình Dương.

Diễn giả:

- **Ông Abhijit Singh**, Nghiên cứu viên cao cấp và Giám đốc của Sáng kiến An ninh hàng hải tại Quỹ Nghiên cứu cho Quan sát viên (ORF) tại New Delhi, Ấn Độ

“Đảm bảo An ninh và Đấu tranh giành Quyền lực: Chiến lược của các nước lớn và các quốc gia hạng trung, Tương tác giữa những bất ổn”

- **GS. Thời Ân Hoàn (Shi Yinong)**, Giám đốc Trung tâm Nghiên cứu châu Mỹ, Viện Quan hệ quốc tế, Đại học Nhân Dân Trung Quốc.

“Chính sách và chiến lược Biển Đông của Trung Quốc: Tiếp nối và Điều chỉnh”

- **TS. Michael Auslin**, Giám đốc Trung tâm Nghiên cứu Nhật Bản tại Viện Doanh nghiệp Mỹ (AEI),

- *“Chính sách tái cân bằng của Mỹ: Biển Đông và Châu Á- Thái Bình Dương dưới nhiệm kỳ Tổng thống Mỹ mới sẽ đi về đâu”*

- **TS. Kavi Chongkittavon**, Nghiên cứu viên cao cấp, Viện Nghiên cứu Quốc tế và Chiến lược, Đại học Chulalongkorn, Thái Lan

“Biển Đông và ASEAN thống nhất trong đa dạng: Vai trò, Kỳ vọng và Thích ứng”

12.00-1.00 PM Ăn trưa

1.00-2.30 PM

PHIÊN 6: Tương tác và phối hợp trên biển

Chủ tọa: TBC

Phiên 6 tập trung đánh giá sự tương tác và phối hợp giữa các lực lượng khác nhau hoạt động ở Biển Đông, bao gồm hải quân, không quân và các lực lượng thực thi pháp luật của các quốc gia yêu sách và các quốc gia sử dụng biển. Diễn giả sẽ thảo luận các vấn đề pháp luật và thực tiễn liên quan, cụ thể là Bộ Quy tắc Tham chiến (ROE), cũng như cách thức để tránh xung đột, quản lý các sự cố và thúc đẩy chia sẻ thông tin và hợp tác trong việc đối phó với các mối đe dọa trên biển. Các diễn giả cũng xem xét những ý tưởng và đề xuất về biện pháp thiết thực cho các bên liên quan tránh va chạm và kiểm soát các sự cố có thể xảy ra giữa các tàu và máy bay trên biển.

Diễn giả:

- **Đại tá Arief Meidyanto**, Cảnh sát biển Indonesia (Badan Keamanan Laut/BAKAMLA), Jakarta, Indonesia
“Chia sẻ thông tin ở Biển Đông?”
- **Azhari bin Abdul Aziz**, Nguyên Đô đốc Hải quân Malaysia, Cố vấn An ninh Chính trị tại Ủy ban Chữ Thập đỏ Quốc tế Geneva(ICRC)
“Các vấn đề thực thi và pháp luật và Quy tắc Tham chiến”
- **Phó Đô đốc Hideaki Kaneda**, Nguyên Phó Đô đốc của Lực lượng Phòng vệ Nhật Bản, Giám đốc Viện Okazaki, Tokyo, Japan
“Quản lý các sự vụ trên biển”
- **Thiếu tướng Nguyễn Quang Đạm**, Tư lệnh Cảnh sát biển Việt Nam
“Hợp tác trên thực địa trong việc giải quyết các vấn đề an ninh biển”

2.30-3.00 PM

Nghỉ giải lao

3.00-3.45 PM

Thúc đẩy hợp tác tại Biển Đông (Phiên đặc biệt cho các đại diện của Nhóm Lãnh đạo trẻ trình bày quan điểm về cách thức thúc đẩy hợp tác tại Biển Đông).

Từ năm 2015, Hội thảo Biển Đông thường niên khởi động Chương trình Lãnh đạo trẻ thu hút nhiều học giả trẻ, nghiên cứu sinh Tiến sĩ từ nhiều đất nước đến và thảo luận cách thức để thúc đẩy hợp tác ở Biển Đông. Chương trình Lãnh đạo trẻ có hai mục tiêu chính: (i) tập hợp quan điểm của các học giả trẻ về cách thức quản lý tranh chấp ở Biển Đông; (ii) thu hút và xây dựng đam mê nghiên cứu của thế hệ học giả mới về tranh chấp tại Biển Đông.

Đại diện từ Nhóm Lãnh đạo trẻ cũng sẽ trình bày thảo luận và quan điểm của nhóm về cách thức quản lý tranh chấp và thúc đẩy hợp tác tại Biển Đông.

3.45-5.15 PM

PHIÊN 7: Cơ chế quản lý căng thẳng ở Biển Đông

Chủ tọa: TBC

Hiện nay đã có một số cơ chế tại chỗ để quản lý những căng thẳng trên Biển Đông. Mặc dù phần nào giúp ngăn chặn căng thẳng leo thang thành xung đột, hầu hết các cơ chế này có chức năng chòng chéo. Bên cạnh đó, có nhiều ý kiến cho rằng vẫn còn tồn tại những khoảng trống pháp lý, và rằng một số thể chế toàn cầu và khu vực vẫn chưa phát huy hết tác dụng. Đồng thời, chưa có tổng hợp, đánh giá đầy đủ về các thông lệ quốc tế áp dụng đối với vùng biển nửa kín và khả năng áp dụng đối với Biển Đông. Phiên 7 tập trung đánh giá hiện trạng, hiệu lực của các cơ chế an ninh khu vực trong việc giải quyết vấn đề Biển Đông. Các học giả không chỉ cố gắng xác định những thách thức và những khoảng trống mà còn thảo luận các phương cách tốt nhất để sử dụng các thể chế khu vực và toàn cầu hiện có cho việc quản lý vùng biển nửa kín này. Đồng thời, các học giả cũng bàn luận về những cách thức, phương tiện mới có tính khả thi hơn để giảm căng thẳng và kiểm soát hiệu ứng lan tỏa sang các lĩnh vực khác.

Diễn giả:

- **GS. Helmut Tuerk**, Đại sứ, Chủ tịch Ủy ban Xét duyệt của Cơ quan Quản lý Đáy đại dương, nguyên Thẩm phán và Phó Chủ tịch Tòa án Quốc tế về Luật biển
“Các Tổ chức toàn cầu và Vai trò của họ: Tòa án Quốc tế về Luật Biển (ITLOS), Cơ quan Quản lý Đáy đại dương (ISA), Ủy ban Ranh giới Thềm lục địa (CLCS)”
- **GS. Seokwoo Lee**, Giáo sư Luật Quốc tế, Đại học luật Inha và Giám đốc Trung tâm Luật biển Quốc tế Inha
“Kinh nghiệm quản lý tranh chấp và thúc đẩy hợp tác trong biển nửa kín”
- **Bà. Elina Noor**, Giám đốc Nghiên cứu An ninh và Chính sách đối ngoại, Viện Nghiên cứu Chiến lược và Quốc tế (ISIS), Malaysia
“Quản lý tác động lan tỏa của Biển Đông: An ninh mạng là Không gian mở cho Cạnh tranh hay là Cơ sở để Hợp tác”
- **TS. Trần Trường Thủy**, Giám đốc Quỹ Hỗ trợ Nghiên cứu Biển Đông
“Các cấu trúc an ninh và hợp tác khu vực để xử lý vấn đề Biển Đông: Xung đột, Chòng chéo và các khả năng thiết lập Cơ chế mới”

5.15-5.30 PM

Bế mạc

NGÀY 3

Thăm Căn cứ quân sự Cam Ranh

